

Vergaderjaar 1991-1992 Nr. 268a

22 191

Wijziging van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag met betrekking tot de aanspraken van werknemers die als regel gedurende niet meer dan een derde van de normale arbeidsduur arbeid verrichten en van de Wet loonkostenreductie op minimumloonniveau

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID¹

Vastgesteld 2 juni 1992

De leden van de **CDA**-fractie hadden kennis genomen van de (eventueel) te verwachten werkgelegenheidseffecten van het voorliggende wetsvoorstel: een verlies van 11 000 arbeidsplaatsen resp. 6000 arbeidsplaatsen, dit laatste getal als raming na toepassing van de Wet loonkostenreductie.

Dit riep bij deze leden de volgende vragen op:

- Is het waar dat het verlies resp. de rem op de groei van arbeidsplaatsen optreedt in de zogenoemde «onderkant» van de arbeidsmarkt? Kan enige aanduiding van de betrokken sectoren gegeven worden?
- Is bekend of is daarvan enige indicatie te geven, hoevelen van degenen die thans van het minimumloon verstoken blijven vanwege het 1/3-criterium alleenverdiener zijn?
- Wil de bewindsman, mede in het licht van de twee voorafgaande vragen, nog eens motiveren waarom in de keuze tussen toedeling van inkomen en het handhaven resp. bevorderen van werkgelegenheid de balans doorslaat naar de eerste doelstelling? Zulks mede in verband met het door het kabinet voorgestane beleid van «werk boven inkomen».

De leden van de **PvdA**-fractie hadden met instemming kennis genomen van het voorgestelde in wetsvoorstel 22 191.

Op enkele onderdelen wilden zij nog enkele opmerkingen maken en vragen stellen:

Inzake het geraamde negatieve werkgelegenheidseffect

De Memorie van Toelichting raamt het negatief werkgelegenheidseffect op 11 000 en met toepassing van uitbreiding van werkingssfeer WLOM op 6 à 7000 (raming op basis cijfers uit '88). De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid relativeerde in de Tweede Kamer deze raming op grond van sinds '88 optredende arbeidsmarktfactoren en CAO-ontwikkelingen (Handelingen II, 9 april '92, blz. 4564, 4565).

De leden van de **PvdA**-fractie gingen nog een stap verder en betwijfelden of er per saldo wel sprake zal zijn van enig negatief werkgelegenheidseffect. Hun redenering was als volgt:

¹ Samenstelling:

Bot-van Gijzen (CDA), Van der Meulen (CDA) (voorzitter), Rongen (CDA), Jaarsma-Buijserd (PvdA), Van de Zandschulp (PvdA), Gelderblom-Lankhout (D66), Soetenhorst-de Savornin Lohman (D66), Heijmans (VVD), Van Leeuwen-Schut (VVD), mw. Bolding (Groen Links), Barendregt (SGP), Schuurman (RPF) en Veling (GPV).

– De overgrote meerderheid van de «kleine deeltijders» wordt tenminste naar rato ML betaald. De minder dan naar rato ML betaalde groep bedroeg in '88 ca. 42 000.

Arbeidsmarkt- en CAO-ontwikkelingen hebben sindsdien deze «onderbetaalde» (d.w.z. minder dan naar rato ML betaalde) groep van 42 000 verder verkleind. Een deel van de «onderbetaalde» groep zal waarschijnlijk beloond worden in het traject tussen naar rato ML en 10% daarbeneden. Dankzij uitbreiding werkingssfeer WLOM wordt tewerkstelling van «kleine deeltijders» goedkoper voor degenen die beloond worden naar rato ML of minder dan 10% daaronder.

– Slechts van de groep «kleine deeltijders» die meer dan 10% «onderbetaald» worden, worden de arbeidskosten hoger, terwijl die verhoging slechts ten dele via WLOM gecompenseerd wordt.

Is bekend hoeveel van de «onderbetaalde» groep uit '88 meer dan 10% beneden naar rato ML betaald werden?

– Alleen vanuit de relatie arbeidskosten–werkgelegenheid geredeneerd, worden de arbeidskosten van (veruit) de meeste kleine deeltijders goedkoper en van slechts een kleine minderheid duurder als gevolg van aanvaarding van dit wetsvoorstel. Naar hun indruk ligt de verwachting van een negatief werkgelegenheidseffect niet erg voor de hand.

Inzake bekendheid met WLOM

Bovenstaande redenering berust slechts op arbeidskostenoverwegingen en veronderstelt als het ware een optimale bekendheid met en toegankelijkheid van de WLOM. Die laatste veronderstelling is waarschijnlijk te optimistisch.

Zijn er gegevens beschikbaar over de bekendheid met WLOM bij werkgevers in het algemeen en bij werkgevers met kleine deeltijders in dienst in het bijzonder?

Wordt er een plan de campagne voorbereid om juist bij werkgevers met kleine deeltijders de bekendheid met de WLOM sterk te vergroten, o.a. via branche-organisaties, arbeidsbureaus etc.?

De minister noemde als alternatief voor mogelijke invoering van een (geclausuleerd) recht op deeltijdarbeid een beroep op art. 1638z BW, inschakeling van OR of DC en de toekomstige regeling van klachtrecht voor de werknemer. De aan het woord zijnde leden vroegen zich af hoe reëel deze mogelijkheden zijn.

Is er jurisprudentie over art. 1638z BW inzake omzetting van full-time-arbeid in part-time-arbeid?

Is bekend of en in hoeverre via OR of DC deeltijdarbeid gestimuleerd wordt en de mogelijkheid van omzetting van fulltime-arbeid in deeltijd-arbeid bevorderd wordt?

Op welke wijze denkt de minister bekendheid te geven aan zijn suggesties van een beroep op art. 1638z, inschakeling van OR/DC of gebruikmaking van een toekomstig klachtrecht?

De leden van de fractie van **D66** sloten zich bij deze laatste vraag aan.

De voorzitter van de commissie,
Van der Meulen

De griffier van de commissie,
Dijkstra-Liesveld